

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מז.

עין משפט
גר מצוה

כד אמי פ"ד מהל' ללש
הלכה ט:
כה מ"י מהל' חמץ
הלכה י: סמך לאזין עה
טו"ע ח"א"ח ס' חמץ
טק"ב ח:
כו ב' מ"י ס' חמץ
טק"ג ח:
כז ד' מ"י ס' חמץ שחר
אבות הטומאה הלכה
ט:
כח ב' מ"י פ"ד מהל'
חמץ הלכה ט: סמך
עשין יט טו"ע ח"א"ח ס'
כז טק"ד ז' וימין קסב
טק"ה א:
כט ו' מ"י ס' חמץ
הלכה ט: סמך לאזין
עה עט טו"ע ח"א"ח ס'
מזו טק"ד ז' וי' חקן
טק"ו ד:

גלייזן הש"ס

גמרא כגון דאיכא
פחות מוכביצה. עין
שבת לא ע"א מד"ה אי
לענין: שם הא קמ"ל
דשימורא דמ"ל. עין
טורי אבן מגילה ב ע"ב
ד"ה הא קמ"ל:

רבינו חננאל

[illegible]

לגבל. פי' צערוך דאסס המהלך דורך מיירי דומיא דחפלה דאס י'ס גבל העושה עיסתו צוהרה דחוקו ד' מילין ימתין עד שיגיע לאותו גבל והסתא א"ש דלא שנו אלאל לפניו קאי ואלולא: **ולתפלה.** נראה כפירוש הקונטרס ולא צערוך דפירש לתפלה היינו לרחוק ידיו להתפלה דהיינו דמי אז צעידתו (ללוה) (אצ"י) אחרין צברכות (דף טו) אמיא צעידן ליתא אמתן דמהדר אמיא צעידן ללותא דכתיב ארחץ גנקיון כפי ואי שלא צומן תפלה מתי אירא ד' מילין אפי' טובא נמי: **לא תקרא** **זה שם עד שתאפה.** שאס היה (ד) קורא לה שם לא היה יכול לאפותה ולא לשופרה לאין שורפין קדשים צו"ט כדליק צצמה מדליקין (שם ד: ו) והיינו נמי טעמא הא דתנן התם אין מדליקין צצמן שריפה צו"ט ומימה בשלמא פסול קודש אין שורפין צו"ט שאין יכול להנות ממנה צבעת שריפה אצל תרומה טמאה שיכול להנות ממנה צבעת שריפה אמאי אין שורפין צצמן שמוות להדליק שורפין של חולין להנחתו כך ישרוף תרומה טמאה להנחתו ומי מפשי שמויה לשרוף מיגרע גרע ותיזך ריב"א דשמן של חולין מותר להדליק להנחתו כמו שמוותר לחכול אצל תרומה טמאה דאסורה בכל ההנאות נמנא שהעצירה אינה הנאה אלאל לשם מנות שריפה אלאל שהתורה לא הקפידה אס' יונה ממנה צבעת שריפה לכך אין דוחה יו"ט כשאר שריפת קדשים מידי דהוי אנדרים ונדנית למ"ד אין קרצים צו"ט (פ"ה דף ט.) אע"פ שיש צהן היתר לאכילת אדם כיון דעיקרו לגביה וכהניס משולחן גביה קצוב אסור לשוחטן ולמ"ד קרצים^(ז) קבל שיעק שמיטה לצורך אדם אצל שריפת תרומה טמאה אינה לשם הנאה מדאסר כל שאר הנאות אלאל ודאי לשם מנות פיעור הוא ור"י פי' דודאי מותר לשרוף צו"ט תרומה לצורך אכול נפש דלא שייך למימר משולחן גביה קצוב וכו' אלאל דגורין לצורך אטו שנה אלא לצורך דלאל לצורך אסור כפי המורה דגמרינן מקדשים שאין שורפין צו"ט^(ח): **עד שתאפה.** אומר ר"י אן שרין לקרות לה שם קודם אפייה אע"ג דפסקין כר"ע^(ט) דהא אז איכא

בכח קטן חזיא ליה כדאמר בפרק עד כמה (בבב"א) אין תרומת ח"ל אסורה אלאל למי שטומאה יוצאה עליו מגופו וכן פסק צה"ג בצקד פסח גדול רב כהן נזק ריש מתיבתא אורי' ליכא כהן קטן אז איכא כהן גדול שרי דחזיא ליה ע"י ציול צב"ב כדאמר התם רש"י מנעל לא ברזי ואכיל לה צימי וטומאה וא"ל ואמאי לא שרין לאפות תחלה טמאה מטעם דאמר (ר"א בר' שמעון^(י)) צפ"צ דביצה (דף ט.) אף ממלאת אשה תנור פת אע"פ שאינה זריכה אלאל לכבר אחד מפשי שהפת נאפה יפה כשהתנור מלא ואמר (רבה^(י)) התם הלכה כר"א בר' שמעון^(י) ואכילו נאמר דאסור לאפות מפשי שאסור לטעולטלה מכל מקום כי לא קרא לה שם אמאי נזיק לטעמא דהוא"ל ואור"י דטעמא [ולאחרין] צביה של שייך אלאל בתנור אלאל כשאופה תחת חתים לא^(יב): **חטיל בצונן.** אור"י דר"א ורבי יהושע לא פליגי אן בתירא שלא חטיל הטלה לצונן והיכא שאירע שקרא לה שם אור"י תטיל בצונן:

הואיל

א פחות ממיל חור: **מתני'** ביצד מפרשין ח"ה בשומא. שנטמאת
ואתה ביום טוב של פסח הרי אין יכול לאפותה מאחר שאינה ראויה
למאכלה לכלבים^א אי אפשר שאין שורפין קדשים ביום טוב^ב רבי
גל חדא וחדא חזיא ליה^ג דמפרש מכל חדא פורתא ולאחר אפייה
צי אליעזר הסל שהוא רודה מן התנור לחובו מנרפיו^ד תלמי:
לא

לענין צירוף טומאה. כדמפרש ואזיל דכפסם תלמי מילתא נשיעוריה: **בבבשאר ימות השנה איכא פלוגתא.** חילוק צין מקפיד לשאלו מקפיד היינו דמתא סיפא אס מקפיד עליו: דאיכא פחות מכביצה אובלין דנגעו בהאי בצק. הדפוק בעריבה ונגעה בהן טומאה ואיטמי והדר נגגעו בהן אכולים טהורים: **בבבבב.** דלמסור חמץ ממשטו ושיעורו חטב האזיל וכימי החסר והעשיר לענין דלמסור חמץ דלא בטיל לגבי עריבה דמתניא¹² ירשא השתא לענין טומאה דמתניא לא בטיל לגבי עריבה וממטרף להשלים לכביצה ואש"כ דלפין מקפיד ועמטמו עליו ומטמא את אחרים: **בבבבב** ימות השנה. דליתא למימר אסורו משיעורו בקפידא תלמי מילתא אס מקפיד עליו ממטרף דמשיב אכולא האזיל וסופו ליטלו: וכן דהעניות דהיכל שיעורא פלוגתא. תלמי נמי נשיעורא וכל שיעורא כפסם ואס מקפיד עליו קאי אשאר ימות השנה כגון דלמטמי וקא מטביל לה וקאמר דכפסם האזיל וכביצה עובר עליה דכפסות¹³ ואסורו מילתא דעל כרחו דתריך ליטלו חמץ דלא היי כעריבה ואפי' אינו מקפיד עליו (6): **אבבבבבבב** ימות השנה. צין מרובה צין מועט בעקפידא תלמי מילתא: וכן דהוריד טומאה לעריבה. על ידי צק זה תלמי נמי צימות הספס נשיעורא וכלאו שיעורא ואס מקפיד עליו אשאר ימות השנה קאי: ד"ג היכי דמי כגון דנגע שרץ בצאי צק: **בבבבב.** דכות דלמסור חמץ חטב וכל היי כעריבה וכלא נחתא לה סוף טומאה לעריבה ואפילו אין מקפיד עליו וצפחות מוכות כי אינו מקפיד עליו לא (3): **בבבבב** ימות השנה. אס מקפיד עליו אפילו צפחות מכות חוץ: ואם רוצה הוא בקיומו הרי הוא בעריבה. והוא כאלו נגע שרץ בעריבה ממש: **במתני'** בצק החרש. שאין ניכר אס התמיך שם לאו משמעה הוה כחרש והזה שם לי אונים ואינו ניכר אס שומע אס לאו דאין אדם עומד על צדו ועל דעתו. לישנא אחרתא צק חרש קשה כחרש ואינו ניכר שהתמיך ("כל הכסופי פניו ואין סידוק לסומן. ואם יש ביצוא בו שהחמין. אס יש עיפה אחרת שנילושה צעמיה¹⁴ ונציא התמיך. גמ' מוגדל גויה ונציא הכסופי מלי: גמ' ויתפלה

המגלה. משום דרבי אבהו אמר ריש לקיש נקט לה: **אָבָהּ**. המגלה עיסת אחרים צנכר וכלי צנל הדיח טמאים עד ארבע מילין הטרמיחוהו חכמים לילך לתקוה לטובל כליו. וכן לתפלה אם מהלך צדק צדק וצדק עת ללון ולהתפלל אם יש בית הכנסת לפניו ברחוק מן הארבע מילין הולך ומתפלל שם וכו' **ס.ס.** וכן לגטילה ידים לאכילה לאדם עמיד למנוח מיס לפיז' ד' מילין הולך לשם וטובל אם ידיו: **ר' אבהו** **ר' אייבו אמרה**. להא מילתא משמיה דריש לקיש וכל ר' אבהו לא אמרה: **וארבעה מילין אמר בה**. לשיעור ארבע מילין הני תלת ותחדא מוסף (א): **ומאי היא עבודה**. שיעור עבוד של עור כך המטמא בכבש כגון הקך דחשיב"ז בעבור והרעוב ארבע מילין הוא לטבול בעבור ממתנת עבודו: **בדף**. כל אלו שמנו חכמים בעבור ההרעוב"ז שעורותיהם טעמאין כבשרן מפני שהוא כך ודרכו ליהכלל: **ההרעוב"ז** **בהן**. דרך עורות לטעמן לפי דריסת רגלי אדם וזהו קאי דלילו גבל ילך עד ד' מילין דמה יש לו להפסיד^ל: **ומינה**. מהא דר' יוסי בר חנינא דלמר בהדיא אפי' מיל אינו חוזר דוקא מיל קאמר הניקא ושוב אין חלה היעולת ממנה ראיה לאכילה כהן כיוצא בפרש ולא לאכילה ולשהותה לשורפה לערב אי אפשר שלא תחמץ ולשורפה אי אפשר אומר לא תקרא **לָהּ שם**. חלה: עד שתאפה. תחלה דלחמא חלה למה יפרש חלה שלמה על כוין כדתינא בגמרא^ל דקסבר

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכן
למסעות וד"ה אצל הד"א:
(ב) ד"ה בפסח וד"ה
בשאר הד"א: (ג) ד"ה
וארבע' וד"ה ומאי
הד"א: (ד) תוס' ד"ה
לא מקרא וכו' שאם היתה
קורא לה שם לא היתה
יכולה לאפומה וכו'
ולכך אין דומה:

הגהות וציונים

[illegible]

ליקומי רש"י

ה'תשנ"ב. הלש עיסחו
צטעהרה והוא שכיר לצעל
הבית וזריך למים להטביל
כליו יערים עמנו ד' מילין
עד שיגיע למקוה ויטביל
ויותר מכאן אין עליו
לטרות מן הסחם אלא כ
מותן לו צעה"ב שכר
הליכה וצ"ל צ"ה המהלך

א מ"ח פ"א מהלכות
י"ט הלכה טו סגנו לאוין
ע"ה טו"ש א"ח כ"י חקק
סעיף א:
ב מ"ח פ"א מהלכות
י"ט הלכה א:
ג מ"ח פ"א מהלכות
י"ט סגנו טו"ש
א"ח כ"י חקק סעיף ו:

רבינו חננאל

ביום טוב כו. נ"מא
בטובת הנא' קא
מפילג' פ"ה אהיה הנאה
שיש לו לישראל לתת
חלתו לאהיה כהן שירצה
אפי' שיעקר חלתו שיהיה
ליתנה לכהן אבל יש לו
לכחור כהן לתתה לו
שיחזיק לו טובה אותה
הנאה ממון הוא ור'
אליעזר ואמר דממון הוא
חייב עליה בכל יראה
ובל ימצא ור' יהושע
אמר אינו ממון דאיה
מקדש בה אשה אינה
מקדשת לפיכך אינו חייב
עליה כלל. ודחי' לא כ"ע
טובת הנאה אינה ממון
ובהואל פלגי'. ר'
אליעזר סבר והואל אי
בעי מתשיל עליה
ונפריש עליה כלומר
הולך אצל חכם ואומר
טעמי וקרימי עליה שם
חלה ובמירה לו ההכם
ורוצאת לחולין ונמצאת
ממון לפיכך עכשו חייב
עליה. ור' יהושע סבר
לא אמרי' והואל השתא
מיהא לא איחשל עליה מי
יכיר דמתשיל עליה:
איחמר האופה מיום
טוב לחול רב חסדא אמר
לוקה דהא לא חזי ליה
האינא. רבה אומר אינו
לוקה והואל ואי
ליה אורחים חזי ליה
השתא נמי לא לוקי' אמר
ליה רבה לרב חסדא
בשלמא לדידי דאתי לי
הואל לפיכך אופין מיום
טוב לשבת כיון דלא
אפשר שרתי לא לא
לדיך דלית לך הואל
איך אופין מיום טוב
לשבת. אמר ליה משה
עירובי תבשילין. אמר ליה
משום עירובי תבשילין
שריני איסורא דאורייתא
שלקוין עליה. אמר ליה
מדאורייתא אינו טוב
מכין לשבת. ורבנן הוא
דגזרוו בדי שאמרו מיום
טוב לשבת אסור כל
והומר מיום טוב לחול
וכיון דמנח עירובי
תבשילין אית ליה הכיורא.
ונתובין עליה רבנא הא
הדנן בהמה ממונת לא
ישחוט וכו'. ומשני
משום הפסד ממונו גמר
בלבו לאכול דאמר נשחט

הנהגות וצינונים

א צ"ל דאמרינן
רבנן: דאמרינן
ב סבא"א עד סוף הדיבור
(תכמת מנחה, וברקס'
כתב דאיתו יודע מי
הבנינו סבא"א, בסליא
ובתו' אמר ואת
משמיה דהר"י, ועי'
הנהגות ה"ח אות א):
ג אולי יש למחוק "כל"
והוכחה לדבריו טו, ועיין
לקמן מה ע"א הנהג
הר"י (רש"י):
ד א"א צ"ל צ"ה (תכמת
מנחה, לשון הרש"א
בתוספתו ונראה
לפריש'): ה (קדוש,
עין קידושין גג ע"א)
(גליין) ועיין בהנהגות
המריב' ונשבורה,
ולכאורה לפי מסקנת
הגמ' שם צ"ל דכתיב
בזו לוי' הוא (בבא"מ):

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

הואיל ואי בעי מיתשי' עליה. הקשה קונטרס א"כ יקרא לה
שם ואח"כ תחפא מטעם הואיל ואי בעי מיתשיל עלה
(א) ואור"י כיון שיכול לעשות בלא הואיל אין לנו לעשות ע"י הואיל
ואח"כ א"כ אמאי שרי ר' אליעזר לאפות משום הואיל דכל חדא וחדא
חזיא ליה דלקמן^א. בלא הואיל יכול
לעשות ע"י הטלה לצון ואור"י דהכי
עדיך טפי מוטלה לצון דליכא
למישם שלא מזהר יפה וצא ל ידי
חימוץ ועוד ו"ל הואיל ואי בעי מיתשיל
עלה לא שכיח לא אמר להחיר
כדמוכס לקמן^ג גי' לחס הפנים ושמי
הלחם דאין אפייתו דוחה יו"ט אע"ג
דליכא למימר הואיל ואי בעי מיתשיל
מקדשם א"כ יפסלו צלינה כיון
דאופין אותן קודם יו"ט וכן מוכח
בנמנות (דף עג: דמ"ד) אין אפייתו
דוחה יו"ט קסדר דאין התנור מקדשן
ורשב"א פירש כי נ"ל^ד שדעת רש"י
כיון שהסל מנרפן וסופו ליטול אחת
על כולן נמנע שטרם נדבר שאין
רצוי לאכילה אלא מטעם הואיל שרי
דאי בעי לא מפרש חדא לחלה אלא
צנע פורתא מכל חדא וחדא^ה וכל חדא
ותדא חזיא ליה וכיון דכי נמי לא שרי
תקרא על שם עד שהתפלה לא שרי
אלא על ידי הואיל ואם יקרא לה שם
קודם שהתפלה הו' מרי הואיל ומרי
הואיל לא אמרינן^ו וקשה לרשב"א
לפירושו כיון דאם יצנע מכל חדא
ותדא יהא מותר בלא הואיל היכר שרי
רצון למיעבד ע"י הואיל כיון דלפטר
בלא הואיל ותירך שלא הטריחו
חכמים לצנע מכל אחת ואחת ור"י
מקשה דהא כי נמי צנע מכל חדא
ותדא אסור לאפות כדמוכס פ"ג אמר
דצינה (דף כה: דאמר עיסה של
נכרי ושל ישראל אסור לאפות צ"ט
כיון דלפטר למיפלגה צלישה ונראה
לרשב"א לחלק דדוקא צעיסת נכרי
אסור מדרבנן אבל גי' חלה לא אסור
משום תיקון חלה ואין נראה לרשב"א
מה שמשמע מתוך פ"ה^ז דאע"פ
שהיה צדן כדי חיוב חלה מתחלה צעין צירוף סל להפריש אחת על
כולן וכל משמע בפקס סל לקמן^ח דלא צעין צירוף סל לרי' אליעזר
אלא כשלא היה צתחלה שיעור חלה דהכי מיימי לה לקמן^ט צעמעתי
גבי הני נשי דלפיין קפזי לפסחא והכי תניא צהדיא נמס' חלה (פ"ג
משנ' ד) דתנן העושה עיסמו קצין קצין (ו) פטור מן החלה עד
שישכור ר' אליעזר אומר אף הרודה ונותן לסל וכו' משמע צהדיא
דמיירי היכא דלא היה שיעור חלה אבל היכא דיש שיעור חלה לא
צעין צירוף סל להפריש מזה על זה אלא הקפה צענלמא כדי לחמוס
מן המוקק כמו צתרומה ומעשר דלא צעין צירוף סל להפריש מזה
על זה אלא הקפה מיהו נראה לר"י דעם נמיה לסל צעין נמי
נגיעה צדי הדדי משום נטילת חלה מן המוקק וכדלמאר ר' אליעזר
גופיה צ"י כשם (סוטה ג) שמי עיסות אחת טטוריה ואחת טטלה
נותן פחות מכתלה צתנמט כדי ליתול מן המוקק מדלג שרי על:

הואיל אי בעי מיתשי' עליה. תימה לרשב"א אמאי חמר צפרק
כל שעה (על דף לה) דמנח מעשר שני אין יוצא זה
צפסק לר"מ דצפר מעשר שני ממון גביה הוא ולא חשיב מנחמס הא הואיל אי בעי מיתשיל עלה חשיב צפרק (ליה) כשלו ועוד
דלמאר לעיל (דף ה:) אבל אחת רואה של אחרים ושל גביה הוא של גביה נמי חשיב כשלו הואיל אי בעי מיתשיל עליה ומי' ר"י דשאני
הנהו דכתיב צה"ל לה' ^א אע"ג דאי בעי מיתשיל עלה חשכס הכחוז של גביה ועוד מי' ר"י היכא דלמח הקדש ליד הגוזר לא אמרי' הואיל
אי בעי מיתשיל עלה והואיל אי בעי פריק נמי לא אמרינן דאם כן היה קונה אותו דלעו נחשז חמקן של נכרי כשלו הואיל אי
בעי קני ליה ועוד תירך. ואח"כ דלמאר צהנמנע (שם לה) המכבד (ה) והרודה חלות דגש שגג צעזת חייב תמאת הויז ציוס טוב סופג את
הארכעיס דברי רבי אליעזר וכתמיס אומרם אין כחן אלא צעזת ואמאי לוקה לרי' אליעזר לימא הואיל ומיקלעי ליה אורחסי
ואפי' רצנן לא פטרי אלא משום דלא חשיבי דגש צבורו מחובר ויש לומר כגון שהדגש הדגש ואינו ראוי לאכול ואפי' אי מיקלעי
ליה אורחים לא חזי לכו אי נמי צרודה סמוך לשקיעת התמה שחפילו יצאו אורחים אין שהות ציוס לאכול וזהאי שיעורא א"ש מה
שהקשה ריב"א דשמעין ליה לרצה דלית ליה הכנה צריס מסכת צילה (דף ג: צ"ה) וצריס צכל מערצין (עירובין לה:) דלמאר אין יוס טוב
מכין לשבת אי אמרי' הואיל היכא משכחת לה דאין יוס טוב מכין לשבת והשתא משכחת לה סמוך לשקיעת התמה כדפרישית ואם
תאמר אי אמרינן הואיל א"כ צנלמא כל מנלמח שבת הואיל ורואי לחולה שיש צי סכנה וי"ל כיון דלא שכיח כלל לא אמרינן הואיל:

א ודו חמין שמוזהרין עליו. כדמפרש בגמ' ^א דלאו ידיה הוא
לאחר שקרא עליה שם וקרא כתיב שקל אי אחת רואה^ב וזה אינו
שקל ולא של חצירך דלכמי לא מנחא ליד כהן: גבי' טובת הנאה.
דבר מועט דתניא (בבא"מ דף כו:) רשאי ישראל לומר לחצירו הילך
סלע ותן כל תרומתך לכן צתי כהן
והיהו טובת הנאה שם לו ליה כהן
בזהל וזו ששאי' חתמה עלה לכל כלה
שירצה וליתול דבר מועט מאהבו
של כהן צצצל שיתנה לו ר' אליעזר
צצר טובת הנאה ממון והואל הך
חלה כדדייה ועצר עלה אי מנחמיה
גביה הלכך אפי' לה צרישא ור'
יהושע צצר טובת הנאה אינה ממון
ולאו ידיה הוא ואינו מנחמר עליה
ומשום פקדון נמי ליכא דלכמי לא
מטא לידא דכסן: א דבד"י צנמא
טובת הנאה אינה ממון ובהואיל קא
מיצ"ג. ר' אליעזר צצר עבר עליה
משום הואיל ואי בעי מיתשיל עלה
והדרה לטיצלא וידיה היא דעל כל
נדר והקדש ותרומה הקדוש צלמית
פה יכול לישאל לחסם ולעקור דצורו
הלכך ממוניה הוא ועבר עליה.
ומלמחא אפייתיה נמי צ"ט כי לא
קרא עליה שם ואפי"ג דליכא חדא
דלא חזיא משרתי' (ה) דכל חדא וחדא
איכא למימר הא לאו חלה היא ואי
נמי קרא עליה שם מצי למיפא לה
הואיל ואי בעי מיתשיל עלה מיהו
כיון דלית (ה) לר"א סל מנרפן לחלה^ה
הכי שפיר טפי ^ז שהתפלה תחלה
משום רוחא דמילמח וכל כמה
דלפטר למיעבד שפיר בלא שום
הואיל ניחא למיעבד: א אמרינן
הואיל. הלכך על מיתוזה לא עובר
אלא על אפייתיה עובר דליכא חלה
דלא חזיא ליה: האופה מיי"ט צה"ל.
לאחר שאכל וגמר סעודתו דפשיטא
לן דלא חזיא ליה מידי האדלנע עד
אורחא שהוא חול: אוקה. משום לא
תעשה כל^א מנלמח: הואיל ואי מיקלעי
ליה אורחין. שיהו צריכין לפת זה
היוס: הואך אופין מיי"ט צ"שבת.

אי לא דלמרי' הואיל אי מיקלעי ליה אורחין חזי ליה כוליה ליוס
טוב: מדאורייתא צורכי שבת ננשין ביי"ט. דכתיב (שמות יב) אף
אשר יאכל לכל נפש וצבת ויו"ט חול קדושה היא דתריירו צבת
איקרו וכו' היכי דמוחר נצשל לצו ציוס מותר נצשל למחר: ורבנן
הוא דגזור. כי לא אומצי עירוז תבשילין כדי שלא יאמרו אופין אף
לחול^ב: בהמה מפסובת. ורואה לשוחטה ציוס טוב שלא תמות
ויפסידנה: בזית צ"י. וזה קל צעזולים: כדי שיבד' צאבא. שיהא
שהות ציוס כדי להפשיט ולתחוך כיות ולללות ולאכול ואי איכא שהות
כי האי שרי ואפי"ג דלא אכיל מיניה: אמאי שחיב. הא לא צריך
למיכל שכצר אכל: משום הפסד ממונו. (ג) ויודע הוא שאינו מותר
בלא אכילה גמר צלצו לאנס את עצמו ולעצור על דעתו ולאכול
כיות והוא ליה צריך לזית צ"ט ומשום שהיה ציוס צעזא למיטתמיה
לכולה דאי אפשר לכיות צצר בלא שחטתא אבל הכא דליכא למיטתמיה
גמר צלצו לאנס עצמו משום הואיל לא שרינן איסורא
דאורייתא כיון דלא צריך למידי: אהם הפנים. כל שבת ושבת:
נאכל

אי בעי מיתשיל עלה מחשצין (ליה) כשלו ועוד
דשאני מיתשיל עלה אי בעי מיתשיל עלה ומי' ר"י דשאני
הואיל אי בעי מיתשיל עלה חשכס הכחוז של גביה ועוד מי' ר"י היכא דלמח הקדש ליד הגוזר לא אמרי' הואיל
אי בעי מיתשיל עלה והואיל אי בעי פריק נמי לא אמרינן דאם כן היה קונה אותו דלעו נחשז חמקן של נכרי כשלו הואיל אי
בעי קני ליה ועוד תירך. ואח"כ דלמאר צהנמנע (שם לה) המכבד (ה) והרודה חלות דגש שגג צעזת חייב תמאת הויז ציוס טוב סופג את
הארכעיס דברי רבי אליעזר וכתמיס אומרם אין כחן אלא צעזת ואמאי לוקה לרי' אליעזר לימא הואיל ומיקלעי ליה אורחסי
ואפי' רצנן לא פטרי אלא משום דלא חשיבי דגש צבורו מחובר ויש לומר כגון שהדגש הדגש ואינו ראוי לאכול ואפי' אי מיקלעי
ליה אורחים לא חזי לכו אי נמי צרודה סמוך לשקיעת התמה שחפילו יצאו אורחים אין שהות ציוס לאכול וזהאי שיעורא א"ש מה
שהקשה ריב"א דשמעין ליה לרצה דלית ליה הכנה צריס מסכת צילה (דף ג: צ"ה) וצריס צכל מערצין (עירובין לה:) דלמאר אין יוס טוב
מכין לשבת אי אמרי' הואיל היכא משכחת לה דאין יוס טוב מכין לשבת והשתא משכחת לה סמוך לשקיעת התמה כדפרישית ואם
תאמר אי אמרינן הואיל א"כ צנלמא כל מנלמח שבת הואיל ורואי לחולה שיש צי סכנה וי"ל כיון דלא שכיח כלל לא אמרינן הואיל:
נאכל

א קידושין נח. מדרס
פד: נחא מצינא יעל: חולין
קלא. (ג) צילה חל' לקמן
פג: (ג) עיין תוס' ביצה
יב. ד"ה ה"ג, (ד) עיין
תוס' אבות סד. ד"ה
לעזול, (ה) צילה סה.
נפ"ש אלא נחא דהכא
במיי"ט חל דמיי"ט.
(ו) מח. וכפרי"י שם
ד"ה אהרן, (ז) לעיל ה.
(ח) לקמן מח. (ט) ביצה
דף טו: ע"ש, (י) דף מח.
(כ) מה. (ל) וכו' רש"י
לקמן ד"ה אבל,
(מ) כמר לעיל דף לה,
(נ) לעיל במבני' חל עד
שחאפה, (ס) מח: ד"ה
אמר, (ע) דף מח: (פ)
(פ) וסא.

הנהגות הב"ה

(א) רש"י ד"ה לא דכ"ע
וכו' דאכל חדא וחדא כו'
דלית ליה לרי' אליעזר:
(ב) ד"ה משום הפסד
(ג) מ"ח פ"א (ד) תוס'
(ה) הואל וכו' ואי בעי
מיתשיל עלה ותירך כיון
שכולו כלי' ומונח ואור"י
נמחק: (ז) ב"ה צ"ה
חלה כו' עיסמו קצין קצין
נגעו זה בזה שטורין מן
ההלל: (ה) ד"ה רבה
וכו' (המכא) והמריץ
וכדויה:

הנהגות מהר"ב רנשבורג

אן בגמ' דר"א סבר
אמרינן והואיל ואי בעי
מיתשי' עליה ממוניה
הוא. נ"ב ואפי"ג דר"א
נכ"ש ס"ל דטעות הקדש
הקדש ואין נשלקין עליו
עיין מ"ש פ"ה הרמ"ע
מפא"ס פ"ג צ"ה צלצון
רש"י כחן ד"ה לא דכ"ע
וכו' שאין מיינו דהרמ"ע
מפא"ס דתננו וינין צמ"ט
נמשמנו ד"ה ירא וכו'
עי' תוס' דמס' סוף
סדר מועד: א בתוס'
ד"ה הואיל תימה
לרשב"א וכו' ותירך
ר"י דשאני הנהו
דכתיב בזה א"ה. נ"ב
ר"ל דכתיב בזה קודם לה'
בסוף פ' תמתי' אכל חלה
דלמאר הכא הואיל
ואי בעי מיתשיל עלה
לר"י קודם דקדש י"ג
הש"ס צקדוסי' דף נ"ג
ע"א יעושה' ודוק. אפרי
לזיוס שבת שמיני וז' אלא
לאורס כן שמיני אלא
למאן מוה"מ' ורואי
לו שם דף פ"ה ד"ה
ומתוולמל מן המצין וכו'
ישוב אחר מה על התוס'
והנלמ"ד דכתיב ורוא
למח נכון יותר:

ליקוטי רש"י

האופה מיי"ט צה"ל.
לאחר שסעד אפה דהא
דאי לחול הוא (ביצה כא).
רבה אמר אינו צ"ה
אמרינן ואפי"ג.
דלית שחאל לא סעד ליה
ולא צריך למידי לקמן סב.
בהואיל.
המפסובת. שהוא יר'א
שמיני ואינו צריך לה
סעדי סעד מעטומו אלא
ממנת הפסדו הוא
שומט. אא ישחוטא א"א
כדי שיבד' צאבא.
יודע שיש שאלה ציוס
אכול מצי לא הימנה
(ביצה כה).

לֹא אֶמְיִי פִּי הִלֵּל מִהֵלֵּל
חֲמִידִין הִלְכָּהּ יִסְמַג
עֲשִׂין קֹל:
לֹא בִּמְיִי פִּי שֶׁסֵּה הֵלֵּל ח
סְמַג עֲשִׂין רֹא:

תוס' ד"ה ומוקדשין.
ונראה ל"ד"י. עיין בטורי
אזן ר"ה דף ד ע"א ד"ה
לדקום:

ונאכל קודם שתמות
נבלה ואי אפשר לכזית
בשר בלא שחיטה וכי קא
שחיט לאכילה קא

ז **ו** "וא"נ הוי יום צום
וכו' ליל הילכת אברהם
היום" כו' לילת בארפ"י
הספירה: הוי כו' כסילא
ואלו מפי פ"ש" כמנחות
ע"ב ע"ב (א"ל) ודא
להספיק (א"ל) ודא דיה
(נמוק) שוכב"נ באהמ"ה
צ"י עין ת"ס' מנחות
ע"ב ד"ל ואנו (וכ"ה)
בתוס' הרשב"א ותר"פ
באן גרסין דוחא א'
י"ש וואני דוחא יום
צום: **ז** מכאן ע"ד סוף
העבור דלחודש בארפ"י:
ט צ"ל **ואם** (באהמ"ה,
וכ"ה בתוס' שאנץ);
י צ"ל **בגופו** (באהמ"ה,
ובתוס' שאנץ חסרון
תשובה **בגופו**);

זהו כהנים משולחן גבוה והוא ליה ממון כהן ואין בו מעילה, וכן מוכח ב"ר"ה (דף כח.)
 היא כיון דמעל בה נפקא לחולין שלמים לנלוו בני מעילה יניחו לא נפקי לחולין, והכא נמי

קנים, ובקדשי קדשים יש בהן מעילה נפשי וזיקת דמים וצרכיה יתה, חגג משמרן הטהר
אם חקע יתה, בשופר של שלמים לא יחקע ואם חקע לא יתה, מאי טעמא עולה דבת מעילה
מוכת צנז' מעילה וצנזמה דוכחי. ויב'א'ם בבר'ם. דמכסי צהדי לא

לפי דבריו לאו בר מעילה הוא דהא ממון כהן הוא דלאן מעילה אלא בקדשי גבוה דמקדש ה' כתיב, ואין מעילה בנכסיו אלא בגזירה מן האומרים אשר זרקת דמים להנהיג נפשו, ובקדשי קדשים יש בהן מעילה לפני זריקת דמים להנהיג יניחו, אבל משוקם הדם וכו' כהנים משולחן גבוה והוא לים ממון כהן ואין זו מעילה, וכן מוכח ב"ר"ה (דף בת). אם חקע יאל, בשופר של יאל, חקע אל חקע אל יאל, מאי ערבטא דבת מעילה את? כיין דמעביד יל, נפקא לחלוין שלמים ללאו פן מעילה יניחו אל נפקי לחלוין, והכא נמי

זה א מיי פטי' מל' מעשה קרענה הלכה טו:
ז ב מיי פ' ס' שם הלכה ט:

רבינו הנאל

ובלמים בכרם אחת. והוא בשביעית ויר' שתי'. כהן וזויר אבות הטומאה שתי'. היר ח' דלוי'. ואי ס'ד' אמרי' הואלי אחרישה ביום טוב לא ליחייב הואלי וראוי לסות באותה החפירה דכפר. ודחי' אותו מקום שחורש בו אבנים מקורלות הם דלאו בני כסי ינעו. אמרי' והא ראי' לכותשן כלאתר די כו'. ואוקמה רב אשי במתונה פי' קרקע שיש בו חלולות ואינו ראי' לכסות בו. ויש מי שאמרי' טיט יכש: ומותבי אביי הכבשל גיד הנשה בחלב ביר' ואכלו לוקה חמש כו' ואי אמרי'ן הואלי אהבערה לא נתייב הואלי וחיי' ליה לצרכיה בכלש ולאכלו. ואשי' אפיק הבערה ועייל גיד של נבלה. איני והתנן ר' חייא אומר לוקה שתי' ושלשה על בישולו ואילו לן לוקה משום מבעיר אש של אלו לצור' אכילה. ולוקה משום מבשל גיד ביום טוב שאינו בר אכילה. וכן משום בשר בחלב. הוי שלשה בבישול. ושתי' באכילה משום אוכל גיד הנשה ומשום אוכל בשר בחלב. ואם תוציא הבערה והכניס גיד הנשה של נבלה ומשום אכילה נבלה יבוא שלשה על האכילה ושתי' על הבישול. והדר ומשני אפיק הבערה ועייל עצי מוקצה. ואשי' וכן מוקצה מדאורייתא וזו שולקן עליו כו'. והא לא הוא דאמר בעי מרב הונא ומאמר לא מרב חסדא. הביא שם מן האמר פי' מן המרב מקום המרעה ושתי' תמיד ביום טוב מהו מי שמוקצה לבנה או אל. קרא ושה אחת מן המאן [מן המאן] ממשקן ישראל. שה לא בכור. אחת ולא מעשר. מן הצאן ולא מן הפלגים כלומר הפלגים פסול שאינו לא בשכ וכו'. איל ומפורש בס' פרה.

הנהגות וצינונים

- [א] מ'א א"ש ש'ה (גלין) מהו. והנפס הנפס מהו. מההההשיל ויבני' מוקח תיבות 'אמר ליי' [ב] ציל צברי (מהרשיל, וכו' כבי' מוכבא בדר'ס): [ג] כיי' גילת תמיד (דר'ס): [ד] ש'י להוסיף מ'בחה (דר'ס): [ה] ש'יב'ס (דר'ס): [ו] נדעיל אחת (בארות המים): [ז] ציל הכי נמי: [ח] נדעיל פי' (רש"י): [ט] ציל מ'בחה (בנין יסף וכו' באה"ט, וכו' כבי' מוכבא בדר'ס) והוא בדרים טז י'

מו:

אפילו ע"י ד"א אין מעשרין מזה על זה מירוש ודגן דגן ודגן שכן כללים ע"י דבר אחר וכו' ע"י ד"א דקאמר לא קאי אלדגן ודגן דנלגו דבר אחר מיחייב בחטים ושעורים לחוד וטעמא דר' יאשיה כללים דכרם לא מיחייב אלא בשלשה מינין וכללי זרעים מיחייב צ"י מינין מפרי' דורעת כללים משמע צ"י מיני זרעים ומתן לאו מין זרעים הוא אצל אין לפרש משום דמשמע לא תזרע צהדי כרמך כללים אצל שך בלא שום זרע קרוי שדה דהא לא שייך לפרש כן גבי בהמת' ולפירוש ר"י קשה אמאי נקט שור ותמור בשור לחוד' ה"מ לאשכוחי כללים בשור פסולי המוקדשים דלאמר צ"י תמור דמכות (דף כג) דלאמר רבי יתכן הנמנה בשור פסולי המוקדשים דלוקה משום דעשאו הכמוצ צ' גופים דליתקש לנצ' ואיל ולפ"ה יתח' דליכא צפסולי המוקדשי' לאו דמעילה ולפרי' י"ל דמשום דשיקר כללים בשור ותמור כמיצ נקט שור ותמור: **ושביעית**. למ"ד שפ"ק דמועד קטן (דף ג.) מורש צביעית אינו לוקה מוקף ק"ה דהכא תמורש צביעית דמפכה חייב משום זרע: **אחרישה** לא יחייב **אחרישה** וחיי' צביעית דם ציפור. אם היה דם ציפור במקום חרישה ונכנסה שם היה מנקה עפר אחר ינגב הדם או יטשטש ע"י מים ולא יקיים מצות כיסוי וגם מיירי שאין יכול לקפלו ויטענו דאם לא כן לא שייך כלל דליתיה עשה לא תעשה דלאמר ר"ל [בשבת] (דף קלג:) כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב אם לאו ידמה עשה לא תעשה: **באבנים** מקורלות. פי' רכות שכן ראיות לזרעה

מיהו לא חיי לסיקו עד שיכחוש וגבי צית הכסא נמי לפי שהן רכות ראיות יותר לקיומן מכשן קשים ולא כפ"ה דפי' התם צ"י כירה (שם ג.) מקורלות מרות דהכא לא א"ש ורש"י מתקן כאן מן הספריים: **בתישה** ביי' מי שרי. הקשה ריב"א מאי פריך הא דא"י שרי כמו חרישה דשרי משום הואיל הכא נמי כמישה ועוד מימה היכי פריך הכא דלית עשה דסיקו ודמה לאו דיי' הא אין י"ט נדמה מפני עשה דהא תנן צייל' גולין (לקמן פ.) אין שריפת קדשים דוחה י"ט וצ"י צמה מדליקין (שם ד.) יליף מקראי או משום דמסיק רב אשי התם דיי'ט עשה ולא תעשה הוא ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה ומפרש רש"ס הואיל וחיי לסיקו עד ציפור לא משום דהיי' קאמר אלא משום דלא לא נריך לתרישה אלא לעפרה ולפסור ^ב דהסופר גומא ואינו דרוך אלא לעפרה פטור משום דהיי' מלאכה שאין צריכה לגופה והשתא פריך שפיר כמישה ציי'ט מי שרי דמישה הוי כמינה וצריכה לגופה הוא שמתכוון לעשות עפר לכסות ולא משתרי לצורך כיסוי דאין עשה דוחה לא תעשה ועשה וקשה לר"י הא דחופר גומא פטור היינו דוקא צבית דמקלקל הוא כדמוכח בפ"ק דחגיגה (דף י.) והכא צבדה דלזרעה קיימא שמשמא את השדה בחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור הוה חייב אי בחרישה דכללים קאי דליכא אלא לאו גרידא אצל איום טוב כי קאי וגוון שאם היה הולך לבקש עפר אחר היה הדם נגלע בצקרקע ומסיק כמישה ציי'ט מי שרי טפ"ל כיון דמשום י"ט אסור דמשום דיי'ט עשה ולא תעשה גס משום כללים לא שייך למיפטר בהואיל דאפילו אם היה שם דם ציפור אסור ובתחלה נמי אומר הא מני לטעמי חרישה דיי'ט מי שרי אלא דמשום דיי'ט עשה' משום יגדיל תורה ויאלירי: **ולוקה** משום הבערה. צ"י צבילה (דף י.) אמר הא מני צ"ש הא דלית להו מתוך אצל צבית הלל שרי אע"פ דלררץ שיהא נורץ היום ^א הא נמי תשיב נורץ היום אע"פ שאין צריכה לאוכלו אלא באיסור: **אהבערה** לא יחייב. מכאן מוכיח ריב"א דרבה דלאמר הואיל היינו אפילו צבית שמהי אמר: **הואיל** וחיי ציבורו. בלא האי פירכא נמי קאמר צמכות ^ב אפיק הצערה משום דקשיא ליה הא דקאמר רבה חילוק מלאכות לשבת ואין חילוק מלאכות ליי'ט: **ועייל** עצי מוקצה. מימה לר"י מ"מ לימני גיד הנשה של נבילה וילקי נמי משום נבילה: **שה** ולא הבבור. פירש בקונ' דשה משמע צין וזר וזין נקיצה ומימה דהא בעולה איירי דאין בזה נקבה ור"ת אמאי איצטריך קרא שאין תמיד בזה מבכור ומעשר חיפוק ליה שאין מתמיהין שות וי"ל דהא אמר ^ב כל הניתני' צמתן ד' נתתו צמתנה אחת כיפר וע"ק היאך יעשה תמיד מבכור הא קעצר משום כל שמתנו לאשים הרי הוא צל תקטירו (ויפוט דף ק.) וי"ל כיון דמסיק ליה לשם עולה דינו כדיו עולה ומיהו טעמא נמי ניחא לענין מתנה ור"י פירש דהאי קרא משמעני צמסא דכתיב שיה הם תמים ^א וקאמר שלא יציאו לא דפסור ולא דמנחה ור"ת השתא דמנחותיהן שות לא חייבן שם שמתנו לאשים: **שה** גיד. צביר קמא דחגיגה (דף ט.) דנפקא לן במנחת ^א ידך דכל דבר שבה מונה אין בזה אלא מן החולין וי"ל דהא אסמכתא בעלמא היא וזמן המאמץ שעלמא נמלי צבילה (דף ט.) דנפקא לן היא אך קשה דממשקה ישראל מן המומר לישראל דרשה גמורה היא דמהאי קרא יליף צפ"ק דמנחות (דף ה:) דעריפה אסורה לגביה:

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

ושביעית. דעוצר משום שך לא תזרע. ומורש תולדה דזורע ^א כגון מורש לכסות את הזרעים: ובבבאים בבבא. דצהדי דקא מרש מחפה בכללים והמחפה בכללים לוקה ^ב הרי חמשה וי"ט הרי ששה. ושת לא תזרע משום דלאו שניתן לאחורית מיתח צ"ד הרי דאין לוקין עליו ^א ובהן וזויר אבית הובומא. שזה צית הקצרות והוא כהן וזויר יש כאן לאו דכנה לנפש לא יעמא ^א ולאו דמיר על נפש מת לא יצא ^א אחרישה. משום לאו דיי'ט לא לילקי: דם צפור. הואיל ואי מודמני ליה אפרים וחיות טופא: **באבנים**. דלא חזו לכיסוי: ראיות צבותיה. קושא: היא: בלאחר יד. ע"י שניו צמות צעלמא הוה וזיון דמדלורייתא שני פקע ליה מלקות: טינא. טיט לא וצולו: מותנא. ארך לתה רחיה לזרעה ואינה נעשית עפר אם צא לכחשה היא מדקתא ונגלגל: **דוקה** משום מבשל גיד ביי'ט. צישול שאינו ראי' ולוקה משום מבשל בשר בחלב ולוקה משום הבערה. שיה שאל לנורץ דהעצרה מלאכה לעלמה וצישול מלאכה לעלמו: גיד הנשה ש' נבילה. דלוקה על אכילתו משום נבילה: שתי' ע' אכילתו. אוכל גיד ואוכל בשר בחלב: ש'ש ע' בישולו. משום הצערה דיי'ט ומשום צישול דיי'ט ומשום מבשל בשר בחלב אפילו בחל: ויעי' עצי מוקצה. דהשתא ליכא למימר הואיל דמדלורייתא אסור להשתמש בזה מוקצה ציי'ט: מוקצה דאורייתא. צממיה: ודחינו. צמזומן שמומן כל נורכו ^א היום ויאמר דבר זה לצורך היום דמשום טורח מלאכת שבת לא צריך דהכמיצ ^א את אשר תאפו אפו

ואת אשר תצלו צלו וזיון דלאו מוזמן הוא והכחזו קראו הכנה הויא לה מלאכה ועוצר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: **בעאי**. שאלמי: מאפר. לחו ומקנהו הוא שאינו נכנס ליישומי ימים רבים: תמיד. עולה ^א של ציפור. מהו. ליקרב: שיה ויא' את הבבור. מתמיחא היא ודרשה קרא דיוחאל (מס) גבי קרצות ושה אחת מן האלן מן המאמץ ממשקה ישראל ^א שיה ויא' את הבבור. דשה משמע שיהא ראי' להיות צין וזר צין נקבה דכולן בכלל זה וצבור אינו אלא זכר: ויא' מעשר. דמעשר צממה אינו ראי' להקדישו לקרבן אחר. והיי' משמע אחד ^א שיהא לצד ולא זה שאינו צא פלג מכלל עשרה: מן הצאן. ולא כל האלן מיעוטא הוא להוציא פלגם יא' מכלל כצלו ולכלל לא צא והיינו לא מורש שלשה עשר דכשן צן שנה הוא ואילן משתכסם לשנה שניה מורש שלם והיי' מפרש לה צמס' פרה (פ"א משנה ג:) מן

ואת אשר תצלו צלו וזיון דלאו מוזמן הוא והכחזו קראו הכנה הויא לה מלאכה ועוצר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: **בעאי**. שאלמי: מאפר. לחו ומקנהו הוא שאינו נכנס ליישומי ימים רבים: תמיד. עולה ^א של ציפור. מהו. ליקרב: שיה ויא' את הבבור. מתמיחא היא ודרשה קרא דיוחאל (מס) גבי קרצות ושה אחת מן האלן מן המאמץ ממשקה ישראל ^א שיה ויא' את הבבור. דשה משמע שיהא ראי' להיות צין וזר צין נקבה דכולן בכלל זה וצבור אינו אלא זכר: ויא' מעשר. דמעשר צממה אינו ראי' להקדישו לקרבן אחר. והיי' משמע אחד ^א שיהא לצד ולא זה שאינו צא פלג מכלל עשרה: מן הצאן. ולא כל האלן מיעוטא הוא להוציא פלגם יא' מכלל כצלו ולכלל לא צא והיינו לא מורש שלשה עשר דכשן צן שנה הוא ואילן משתכסם לשנה שניה מורש שלם והיי' מפרש לה צמס' פרה (פ"א משנה ג:) מן

ואת אשר תצלו צלו וזיון דלאו מוזמן הוא והכחזו קראו הכנה הויא לה מלאכה ועוצר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: **בעאי**. שאלמי: מאפר. לחו ומקנהו הוא שאינו נכנס ליישומי ימים רבים: תמיד. עולה ^א של ציפור. מהו. ליקרב: שיה ויא' את הבבור. מתמיחא היא ודרשה קרא דיוחאל (מס) גבי קרצות ושה אחת מן האלן מן המאמץ ממשקה ישראל ^א שיה ויא' את הבבור. דשה משמע שיהא ראי' להיות צין וזר צין נקבה דכולן בכלל זה וצבור אינו אלא זכר: ויא' מעשר. דמעשר צממה אינו ראי' להקדישו לקרבן אחר. והיי' משמע אחד ^א שיהא לצד ולא זה שאינו צא פלג מכלל עשרה: מן הצאן. ולא כל האלן מיעוטא הוא להוציא פלגם יא' מכלל כצלו ולכלל לא צא והיינו לא מורש שלשה עשר דכשן צן שנה הוא ואילן משתכסם לשנה שניה מורש שלם והיי' מפרש לה צמס' פרה (פ"א משנה ג:) מן

בשול גדי בחלב שלם פעמים אחד לאסור אכילה ואחד לאסור הנאה ואחד לאסור בשול [ביצה יב]. משום הבערה. שיהא מלאכה לעלמה וקא פירי ים חלוק מלאכות ליום טוב ללקות שמים על חמץ מלאכות משום יום טוב [שם]. משום הבערה. דלי הוה איהו מעציר ומכיר ומשול אלוה מלאכות. צישול ע' בישול. צישול שכן בחלוק וצישול שאלו לנורץ ושמים על אפילו אכילה גיד ואכילה בשר בחלב ואם איהא דמקתא העברה ומשעילא אכילה נבילה וי' אסור ג' ג' אכילתו [בבא כב]. דיה שלש. כשן צן שנה בחון שנתו קורב כשן שנתו מעצרו י"ט מדשים שנתם חש על חמץ שנה שנה קרוי איל עד עולם. פלגם בחון חש לשלון על שנה שנה [חולין כג].

(א) צילה יב. [פ"א] ממות כה: [פ"א] ע' צי' חוסי' עובדין אלו: דיה אפר, (ג) עין מוק' דף ג, (ד) מוק' ב: (ט) שבת קדא. א' ויקרא כא, א (ז) במדבר ו' א, (ח) לעיל (ט) שמוט טז, כב, (כ) ויקרא יט יט, (ס) [ע"פ חסופות סוכה ל: ד"ה חסופות], (ט) [ע"פ שנת עז:], (ט) [ע"פ מ"ש חסופות חולין קמא. ד"ה לא צריכה וכו' בסס ריב"א], (ז) ביצה דף יב. בתורה ה"ג, (ט) כב, (ט) ע' חולין דף קא, [נחמס ל:].

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ש'ה ולא הכסוי פי' וכו' וי"י פי' דהאי קרא משמע נפקא דכתיב ש'ה ש'ה תמים א"כ אתא קרא שבידא פסח מדבר שכולו להיות אחת פי' נקבה דהיינו חולין ולא בכור ושה אחת כתיב וקאמר וכו':

גלין הש"ס

גמ' אחרישה א' יחייב. ע' טורי אן מוג' קאמי מלאכה ד'ק' ד"ה וכל: שם וישי' עצי מוקצה. ע' מג"א ש' ש' סק'ט.

תורה אור השלם

(א) ונתן ביום הששי ויבנו את אשר יבאו ויהי משנה יום אשר ילקחו יום טוב: [שמות מ, ח]

(ב) ויום השביעי שבת לא ילקח. לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובעדך ובעדך ואשתך ובעדך ובעדך ואשר בשעריך: [שמות כ, י]

(ג) ושה אחת מן הצאן מן המאמץ ממשקה ישראל למנהג גליהא: [שלימים דכפר עליהם נאם אדני אלהים: [ויקרא מ, ח]

ליקוטי רש"י

ושביעית. נמי משום זרע בשביעית. ביום טוב. דקטעיד חרישה ציי'ט. כהן. והוא מיר והולך במקום טומאה ואח"כ מתעשרו דלית' לא לאו משום סין לנפש לא יעמא עמימי, וזה משום שיה צמח וזרע מתן לא נור על לא נפקות מתן לא יצא. **המבשל** גיד הנשה וכו' דוקה משום מבשל גיד. ביום טוב ומשום מבשל בשר בחלב קסבר ים גידיון נטות טעם [בבא כב]. בשכול א' מלאכה הוא ובשול גיד דבר האסור ואינו ראי' לאכילה ועומד אסור לא תעשה כל מלאכה דלא הותר אלא לנורץ. ודוקה משום מבשל בשר בחלב. לא משום יום טוב ומלקות דכשול יום הא מני ליה. אלא אפילו הוא לוקה משום מבשל בשר בחלב דכתיב לא

